

wanneer
de voor-
of niet

te tellen
le Synode
ringen in
niet mag

identisme.
anneer de
te uitspra-
niet bein-

tit de ker-
enten op-

tuiten, die
e zenden,
orkomt.
te spreken
m.

ie rappor-
it gedacht

ten duren

e vergade-
n oordeel
discussie,

niet laten

en gelegd:
erken zelf

pril 1930.
inder dan
theologie"
u het de
colleges in

etiek (pre-
om in het
verzorgd

siken, aan

oede spre-
g als "stu-
langzamer-
elwelspre-
een vlotte

s zeer ge-
reukt ook
es moeten

ten boeten,
langzamer
er gewild

kende Mac-
er haastig
de Ameri-
niet leest.

in daarom
d het im-
de Neder-
likant niet

gemeente
en gemist,
i van ver-
onderwijs

tend. Van-
vele predi-
chten naar

„dat zoo-
De Ameri-
vullend, in

en eenigen
beschikt,
anbuiging,

el toe, dat
de inhoud
niet boven

blijk spre-
n natuur-
Maar het

st dikwijls
Waar ech-
lijk zeer

dat hier-
le meesten
over het
orden ge

ziet men fonkelnieuwe gebouwen, die pas in ge-
bruik zijn genomen en zulke, die nog in aanbouw
zijn. Men bouwt er voortdurend. Dit wijst er reeds
op, dat de universiteit zeer rijk is. Het geld speelt
er geen rol. De gebouwen harmonieëren met elkan-
der niet. Ieder heeft een eigen stijl. Dit geeft aan
eigen stijl. Dit geeft aan den campus iets bon-
toch hebben alle een Engelschen grondtoon ge-
meen.

Met een dankbaar gevoel verliet ik Princeton.
Door de groote welwillendheid en vriendschap,
welke ik ondervond, waren de dagen omgevlogen.
Het kostte vaak moeite om aan alle invitaties ge-
volg te geven. De aanwezige professoren ontsloten
voor mij hun woning en aan tea, dinner of lunch
mocht ik van kostelijke konversatie genieten. Mede
daardoor zal de herinnering aan Princeton bij mij
niet uitslijten.

Prof. en Mevr. Vos waren zoo vriendelijk, mij
en mijn even trouwen als wakkeren paranyf,
Dr Burggraaf, per auto naar Philadelphia te bren-
gen. Ik waardeer deze vriendelijkheid ten hoogste.
Onderweg stapte Dr Vos uit en ik nam hartelijk
afcheid van hem. Bereide onze God hem nog vele
levensjaren. Hij is een van die mannen, waaraan
Gereformeerde Amerika ontzaglijk veel te danken
heeft. Een geleerde bij de gratie Gods, tevens
versierd met een nederigen geest. Een verbindings-
schakel tusschen Nederlandsche en Amerikaansche
wetenschap. De onwaardeerbare schatten van Gere-
formeerde theologie, waarbij de Nederlandscheniet
wordt geminacht, worden door hem, niet vertaald,
maar gevormd door zijn oorspronkelijken geest, de
Amerikaansche wereld binnengedragen.

Zoo reden we dan met één der zonen van Dr Vos
aan het stuur Philadelphia binnen. Wij passeerden
de beroemde brug over de Delaware-rivier. Het
midden van de brug is gereserveerd voor auto's.
Naast elkander liggen zes autowegen, drie naar en
drie van de stad. Aan de beide kanten zijn op een
hoogte van eenige meters paden voor voetgangers.
En geheel aan den buitenkant ziet men lager dan
de voetpaden de trams rijden.

Philadelphia vertoont een eigen type. Ik hoorde
dit aldus weergeven: in Boston vraagt men: hoeveel
weet gij? in New-York: hoeveel bezit gij? en in Philadelphia: welke is uw afstamming?
Zij is rijk aan straten met deftige huizen, welke
aan de Amsterdamsche koopmanshuizen even her-
inneren. Zij gaat prat op haar historie. Gelijk men
weet is zij gesticht door den Kwaker William
Penn. Met groote pietet bewaart men zijn huis,
het eerste steenen huis, dat in Philadelphia werd
gebouwd. Het dagteekent uit 1682. Later heeft men
het, om het geen slachtoffer te laten worden van
den stedelijken slokop, alsmede om het meer relief
te geven, verplaatst naar een van de parken, het
Fairmont Park (1883). Om haar stichter te eeren,
heeft de stad zijn bronzen standbeeld vele malen
meer dan levensgroot op den ongeveer 120 Meter
hoogen toren van het stadhuis geplaatst. Zoo be-
heerscht het geheel den omtrek. Aan zijn voet
loopen de groote verkeersaderen. William Penn
had stellig niet durven droomen, dat de planting
van zijn hand zou uitdijen tot een stad van bijna
twee miljoen inwoners. Maar hij zal ook niet ge-
dacht hebben, dat de Kwaker-geest Philadelphia
— Broederliefde — zoo snel zou verlaten. Wie
meent, dat men er nog Kwakers tegenkomt, gelijk
ze op een Haverhout-pakje staan afgebeeld, of
Kwakerinnen met een kapotje op, dat met breede
linten onder de kin is vastgestrikt, vergist zich
nog sterker dan de vreemdeling, die zich den
Hollander met wijde broek en op klompen en de
Hollandsche met dertien rokken aan denkt. Het
getal Kwakers, dat in Philadelphia is overgebleven,
is gering. Zij zijn evenals onze Doopsgezinden door
wereldgeleijkvormigheid aangetast. Er bestaan onder
de „vrienden" twee partijen, elk met een eigen
kerkformatie, waarvan de een nog modernistischer
is dan de ander. Er is sprake van, dat beide kerken
zullen samensmelten. De „broederliefde" is ver-
vlakt tot „mensenliefde".

Niet minder trotsch is Philadelphia op haar In-
dependence (Onafhankelijkheids) Hall, waar George
Washington in 1775 tot opperbevelhebber werd uit-
geroepen en den 4den Juli 1776 de onafhankelijk-
heidsverklaring werd geteekend. Nog steeds wordt
daarin bewaard de Liberty Bell, de Vrijheidshel,
welke de teekening dier verklaring over het land
rondom uitklingelde. Sinds 1843 echter zwijgt deze
metalen stem. Ook houdt men in eere het Betsy
Ross House, een kleinen winkel, welke dadelijk
opvalt door zijn vlagversiering. Hier woonde eens
John Ross, die in 1776 in den Vrijheidsoorlog
sneuvelde. Aan Betsy Ross werd opgedragen, een
vlag te maken met 13 sterren en 13 strepen. Zij
voldeed hieraan. Hier werd dan de Amerikaansche
vlag geboren.

Op die wijze houdt Philadelphia haar geschie-
denis hoog.

Dit is trouwens een algemeene karaktertrek van
het Amerikaansche volk. Het heeft een korte his-
torie, maar is daar zeer zuinig op. Het is bezig,
zich een traditie te scheppen en Philadelphia staat
daarbij aan de spits.

HEPP.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De Gezangenkwestie op Java.

„Handhaven onze Kerken het recht, dat zij zich
in art. 16 der Zendingsorde uitdrukkelijk hebben
voorbehouden, om te oordeelen over hetgeen be-
stemd is in de vergaderingen der Inlandsche kerken
op het zendingsterrein gezongen te worden, zoodat
de Afzonderlijke vergadering van Dienaren des
Woords gehouden is om wat bij de liturgie in de
openbare samenkomsten der Gemeenten op het zen-
dingsterrein gebruikt wordt, aan de goedkeuring
der Generale Synode te onderwerpen?"

Keurt uw vergadering het goed, dat op het zen-
dingsterrein der Geref. Kerken van Nederland door
missionaire predikanten bij den eeredienst in de
Inlandsche Gemeenten een liederenboek gebruikt
wordt, waarin naast 48 psalmen of gedeelten van
psalmen, ten deele zeer vrij bewerkt, ook 123
gezangen of liederen voorkomen, niet kerkelijk goed-
gekeurd, zelfs niet vanwege onze vergadering (de
vergadering van de miss. dienaren des Woords)
onderzocht of beoordeeld?

Keurt uw vergadering het goed, dat de Afz. ver-
gadering van missionaire dienaren des Woords ge-
weigerd heeft een complete Javaansche psalmen-
berijming, die haar door ondergeteekende tot dat
doel werd aangeboden, te onderzoeken, hoewel bij
die aanbieding uitdrukkelijk werd medegedeeld, dat
een onderzoek gevraagd werd volgens art. 16 der
Zendingsorde, opdat dit boekje met het advies
dier vergadering aan uw vergadering ter goed-
keuring mocht worden aangeboden?

Als uw vergadering niet terstond aan een be-
paald boek haar goedkeuring kan hechten (waartoe
een voorafgaand onderzoek en het advies der Afz.
Vergadering zal noodig zijn), acht zij het dan toch
niet gewenscht uit te spreken, dat van de missi-
onaire dienaren des Woords der Geref. Kerken
op Java verwacht wordt, dat zij in de vergade-
ringen der Inlandsche Gemeenten niet anders zul-
len laten zingen dan psalmen of bewerkingen van
die Gezangen, die ook bij de Geref. Kerken in
Nederland in gebruik zijn, daar anders het boven-
genoemde liederenboek steeds meer in de Inland-
sche Kerken zal worden verbreid, en daar de plaats
innemen, die toch naar Geref. opvatting, allereerst
aan de psalmen toekomt?"

Wellicht zal men zich herinneren, dat ds K. van
Dijk, miss. dienaar des Woords voor Friesland, te
Keboemen, indertijd in zijn blaadje „Uit Keboemen",
geschreven heeft over zijn Javaansche psalm-
berijming en de daarmee verband houdende ge-
zangenkwestie op Java.

En nu het hem niet gelukt is, deze kwestie op
Java zelf te zien opgelost, richt hij zich met een
breed schrijven, met verschillende bijlagen, tot de
Generale Synode van Arnhem, en doet haar boven-
genoemde vragen.

Wij kunnen het verstaan, dat ds van Dijk alzo
handelt; ten slotte kan alleen de Synode in deze
kwestie een beslissend woord spreken. Men moge
het betreuren, dat op ons zendingsterrein zulk
een diepgaand verschil bestaat inzake het zingen
van psalmen en gezangen, nu echter dit verschil
er is, zal de zaak tot een oplossing moeten worden
gebracht.

De geschiedenis van deze zaak is minder prettig,
indien wij op de berichten van ds van Dijk ten
volle aan kunnen.

Sinds 1915 was er behoefte aan een nieuwe
uitgave van Javaansche psalmen. Een boekje werd
samengesteld, waarin 38 Psalmen voorkwamen en
73 liederen. Op ons terrein werd het weinig ge-
bruikt; maar op andere terreinen wel, en zoo
raakte deze liederenbundel uitverkocht.

In 1925 werd toen gepleit voor een kerkboek
in twee deelen: een deel psalmen, en een deel
gezangen en liederen.

Toen kwamen op een vergadering van onze miss.
predikanten te Djocja deze met elkander overeen,
om ieder 25 psalmen te bewerken, zoodat straks
in het kerkboek alle 150 psalmen zouden kunnen
worden opgenomen.

Hiervan is niet veel terecht gekomen; trots dit
besluit toch, heeft alleen ds van Dijk zijn aandeel
bewerkt; en daar het werk hem vlot van de hand
ging, bewerkte hij alle 150 psalmen. Intusschen
ging ds van Dijk met verlof naar Nederland, maar
hij deed door den consulent aan de Afz. vergadering
van miss. dienaren op Java weten, dat de heele
psalmberijming in het Javaansch spoedig persklaar
zou zijn.

Men zou verwachten, dat allen over zulk een
tijdning zich zouden verblijden, en ds van Dijk zou-
den dankbaar zijn, dat hij den knoop had doorge-
hakt en voor een berijming van alle psalmen had
zorggedragen.

Echter, het tegendeel is het geval. Er kwam
oppositie; doch er werd toch besloten, dat ds van
Dijk zou worden gevraagd zijn proeven in te zen-
den, opdat daaruit een keuze zou worden gedaan.

Dus viel daarmee de beslissing, dat niet alle psal-
men aan de Inlandsche Gemeenten zouden worden
gegeven.

Kort daarop ging de commissie, die voor de
samenstelling van een kerkboek voor alle Javaan-
sche kerken zou zorgen, aan het werk. Deze com-
missie bestond uit den heer Pik van Malang, me-
vrouw van Andel van Solo en den heer Jansz
Heller.

Het verdere verloop in bijzonderheden weer te
geven, zou teveel ruimte in beslag nemen; wij
vermelden dus slechts het resultaat: in 1927 werd
besloten, ook met instemming van de vergadering
onzer missionaire predikanten, een liederenbundel
uit te geven, met doorlopende nummering, en met
de psalmen vooraan; 45 psalmen werden geschikt
geacht. Ds van Dijk kwam hiertegen op; hij wilde
alle psalmen opgenomen hebben; doch het baatte
niet.

Toen kwam in 1928 de psalmberijming van ds
van Dijk van de pers; hij zond aan al de collega's
een present-exemplaar, maar „het werd door de
broeders koel, maar door de Inlandsche Christenen
met blijdschap ontvangen".

Nogmaals deed ds van Dijk een poging voor zijn
berijming, daar hij aan de Afz. Vergadering verzocht
een commissie te benoemen tot onderzoek van zijn
boekje, om dan daarover advies uit te brengen
aan de Generale Synode.

Een alleszins redelijk voorstel, zou men zeggen;
doch het werd van de hand gewezen.

Ds van Dijk had zich beroepen op art. 16 van
de Zendingsorde, waarvan hierboven is melding
gemaakt. Maar zijn beroep op dit artikel werd
beantwoord met de opmerking, dat dit artikel ge-
wijzigd moest worden; en dadelijk werd een com-
missie benoemd, die omtrent wijziging van dit en
sommige andere artikelen op een volgende verga-
dering voorstellen zou doen. En deze wijzigingen,
ook van artikel 16, zijn aan de Generale Synode
voorgelegd.

Intusschen staat de zaak nu zoo, dat ook op ons
zendingsterrein een liederenbundel in gebruik is,
welke „het best te vergelijken is met een bundel als
van Joh. de Heer voor Holland". Van de 171
nummers zijn er slechts 48 psalmen; de overige
123, die meer dan twee derde van het boek vullen,
bestaan voor meer dan de helft uit Sankey-liederen,
en dergelijke, die op aardige wijsjes gezongen wor-
den, maar toch om die wijsjes alleen reeds voor
de Javaansche gemeenten ongeschikt zijn, vgl. ds
van Dijk. Bovendien zijn die 48 psalmen geheel
incomplete; zoo heeft psalm 51 slechts 4 cou-
pletten, ps. 68 ook, ps. 73 slechts 3, ps. 89 ook 3,
ps. 119 maar 7 enz. Ook de wijzen zijn bij ver-
schillende psalmen geheel veranderd; ps. 19 wordt
gezongen op de wijs van Gezang 246 enz.

„Onbruikbaar voor onze gemeenten, dat is naar
mijn meening geen te kras oordeel over dit boek
als kerkboek."

Slechts heel in het kort konden wij iets van deze
minder aangename zaak meedeelen, maar toch ge-
noeg, om ons o.a. deze vragen te doen stellen:

waarom waren onze miss. predikanten er niet
voor, om alle 150 psalmen aan de Inlandsche
Gemeenten te geven?

waarom hebben zij niet met blijdschap de berij-
ming van alle 150 psalmen door ds van Dijk
begroet, en deze berijming onderzocht, om de Sy-
node daarover te adviseeren?

waarom hebben zij medewerking verleend aan
de invoering van een liederenbundel, die toch in
Gereformeerde Kerken niet thuis behoort?

waarom is in strijd met art. 16 van de Zendings-
orde gehandeld?

En zoo zou er nog meer te vragen zijn.

Wij weten het antwoord op al deze vragen niet
te geven; wel spreken wij ons volkomen vertrouwen
uit zoowel in ds van Dijk als in de andere miss.
predikanten.

Heelemaal vanuit Nederland deze zaak te beoor-
deelen, die ons hoofdzakelijk van slechts één zijde
is belicht, is moeilijk, zoo niet onmogelijk.

Maar binnenkort wordt de Generale Synode ge-
houden, en ook dit punt der psalmberijming en
gezangenkwestie behandeld. De Synode zal recht
doen; daarvan houden wij ons verzekerd, en zorg
dragen, dat de vele duisterheden worden opgeklaard.
J. D. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Persstemmen.

Voorstel tot vereeniging van zes Ameri-
kaansche Kerken.

Tegen het eind van de Synode der Chr. Geref.
Kerk in Amerika werd behandeld een voorstel tot
vereeniging van zes kerken.

In „De Wachter" lezen we:

Van de Commissie voor Vereeniging van Pres-
byteriaansche en Gereformeerde Kerken was een ver-
zoek ingekomen bij onze Synode om medewerking
onzer kerk tot organische vereeniging met de Presby-
terian Church U. S. A. (North), de Presbyterian
Church U.S. (South), de Reformed Church in Ame-
rica (Dutch Reformed), de Reformed Church in the